

Andet Kapitel.

Om Begrebet af Gift og Forgiftning.

Den nærmeste Aarsag til Sygdom og Død ligger enten

1) I Organismen selv, i Livsvagthed, i abnormale dynamiske Forhold, uden Forandring i de ydre Indvirkninger; Døden paa denne Maade kalder man den naturlige Død; eller

2) I en overordentlig voldsom Indvirkning udenfra, hvorved Organismen, skøndt begavet med fuldkommen normale Funktioner, uden nogen forregaaende Lidelse i de indre Organer maa kunne under; denne kalder man den unaturlige Død.

Denne voldsomme Indvirkning paa den levende Organisme er nu enten mekanisk eller kemisk.

Mekaniske Indvirkninger kalder man Læsioner, hvad enten de finde Sted udvendigen eller indvendigen fra.

Kemiske Indvirkninger derimod, der kunne bewirke Sygdom og Død udvendig eller indvendig fra, benævnes Forgiftninger. Forgiftning bewirkes ved ethvert Stof, der ved at træde ind i den dynamiske Sphære af den dyriske Organisme under en stærk Reaktion fra dennes Side tilføjer den Skade, og dødelig vorder denne Forgiftning, naar Livskraften ligger under i Kampen, enten paa Grund af Styrken i det bibragte Stof, eller formedels Mangel paa Kunstens Hjælp. Forgiftning kalder man imidlertid ogsaa

den Handling, hvorved et giftigt Stof, der bevirker Sygdom eller Død, bringes.

Naar altsaa enhver livsfarlig kemist-dynamisk Indvirkning er Forgiftning, bør enhver saaledes indvirkende Potens kaldes Gift. Ved Gifte (venena) forstaaer man overhovedet saadanne Organismen fremmede Substanser, som allerede i smaae Gaver, bragte i Berørelse med Legemets ydre eller indre Organer, uden mekanisk Virkning i Almindelighed enten hurtigt eller langsomt paaføre Sundheden og Livet Fare, og ikke aale sig igjen i Organismen.

Med denne sidste Tilfætning udelukke vi Miasmer og Kontagier fra Klassen af de egenlige Gifte, hvortil de ellers maatte høre.

Tredie Kapitel.

Om Gistenes Virkemaade.

Over Virkemaaden af de fleste Gifte herfter endnu et stort Mørke. Virkningen er enten lokal eller almindelig paa Grund af Sympathi eller ved Absorption, men de fleste Gifte synes tilsidst at indvirke paa Hjernen eller Rygmarven og derved at dræbe.

En absolut Gift gives ligesaa lidt som der gives et absolut Lægemiddel α : der gives ingen, der i enhver Dosis, i enhver Forbindelse, i ethvert Tilfælde virker absolut dødeligt paa ethvert levende Væsen. Hvad der saaledes er Kryderi for det vorne kraftige